

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ

Ερμού 136, 10553 Αθήνα. Τηλ-Fax.: 2103252214, 6937075765, E-mail:archaeol@otenet.gr

www.sea.org.gr

Αθήνα, 15/2/2017

ΘΕΣΕΙΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΕΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΥΠΠΟΑ

Ο Σύλλογος Ελλήνων Αρχαιολόγων, παρά τα ασφυκτικά χρονικά περιθώρια που είχε στη διάθεσή του για να μελετήσει και να καταθέσει τις θέσεις του για το Σχέδιο του νέου Οργανισμού του ΥΠΠΟΑ, και μετά από διαδικασίες άμεσης διαβούλευσης των μελών του, που αγωνιούν για το μέλλον της αρχαιότερης Υπηρεσίας του Ελληνικού Κράτους, η οποία αποτελεί -ως γνωστόν- έναν από τους σημαντικότερους παραγωγικούς φορείς της χώρας, σας γνωρίζει τα παρακάτω:

1. Το Σχέδιο αυτό, που αναπαράγει τον υφιστάμενο Οργανισμό του 2014, επιχειρεί να τροποποιήσει μόνον ορισμένες από τις διατάξεις του. Ωστόσο, βρίσκει αντίθετη την πλειονότητα των μελών του ΣΕΑ ως προς το γενικότερο πνεύμα του, καθώς προβλέπει υπερσυγκέντρωση αρμοδιοτήτων στην Κεντρική Υπηρεσία, οδηγεί στην αποδυνάμωση του έργου των Εφορειών Αρχαιοτήτων, δημιουργεί σύγχυση σε επί μέρους αρμοδιότητες οργανικών μονάδων και διακρίνεται από προχειρότητα στη σύνταξή του. Πρωτοφανής είναι και ο μεγάλος αριθμός διευθύνσεων και τμημάτων που υπάγονται απευθείας στον Υπουργό, επιτρέποντας ανορθόδοξες παρεμβάσεις στη γενικότερη χάραξη και εφαρμογή πολιτικής για τον πολιτισμό.

2. Ο Σύλλογος Ελλήνων Αρχαιολόγων, ύστερα από διάλογο με τα μέλη του, όσο βεβαίως επέτρεψαν τα ασφυκτικά χρονικά περιθώρια, αφού το σχέδιο επιδόθηκε από το Γραφείο της Υπουργού Πολιτισμού στον Σύλλογο Ελλήνων Αρχαιολόγων για να εκφράσει τις απόψεις του μόλις 12 ημέρες (3-2-2017) πριν την κατάθεσή του στο ΥΔΜΗΔ (15-2-2017), μεταφέρει στην πολιτική ηγεσία την απαίτηση όλων των μελών μας για τον προσδιορισμό του αναγκαίου αριθμού οργανικών θέσεων ανά κλάδο/ειδικότητα και υπηρεσιακή μονάδα για την αποτελεσματική και απρόσκοπτη

λειτουργία της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας, και την ικανοποιητική αύξηση των σημερινών οργανικών θέσεων μονίμου και ΙΔΑΧ προσωπικού για τις επείγουσες ανάγκες της Υπηρεσίας.

3. Με τη σημερινή υποστελέχωση η Αρχαιολογική Υπηρεσία υπολειτουργεί, το υπάρχον προσωπικό δεν επαρκεί για την προστασία των αρχαιοτήτων ανά την επικράτεια, πολλά μουσεία που έχουν πρόσφατα οργανωθεί με τη συγχρηματοδότηση των Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, παρόλο που προβλέπονται από τα Τεχνικά Δελτία των Έργων νέες μόνιμες θέσεις εργασίας για τη λειτουργία τους, είναι σήμερα κλειστά κατά τη χειμερινή περίοδο και υπολειτουργούν κατά τη θερινή. Δεν είναι δυνατόν να υποκαθίσταται το προσωπικό για τις σωστικές ανασκαφές, τις καταγραφές, την ψηφιοποίηση και την επιστημονική τεκμηρίωση από έκτακτο προσωπικό, που προσλαμβάνεται από ποικίλους αναδόχους, με διαφορετικές σχέσεις εργασίας, ημερομίσθια ανάλογα με τα οικονομικά συμφέροντα των αναδόχων, ενώ παραμένουν σε αιώνια ομηρία οι πτυχιούχοι ΠΕ, χωρίς καμία πλέον ελπίδα εύρεσης εργασίας στο ΥΠΠΟΑ.

4. Έντονη είναι, επίσης, η αντίδραση των μελών μας για τη λειτουργία Γραφείου του Γενικού Γραμματέα σε επίπεδο Τμήματος, με αρμοδιότητες στην αξιολόγηση προσωπικού και δομών και τη θεσμοθέτηση της δυνατότητας συμμετοχής του ίδιου του Γενικού Γραμματέα σε κάθε είδους συμβούλια ή επιτροπές του Υπουργείου, στα οποία δεν είναι μέλος ή πρόεδρος, καθώς διευκολύνει κάθε είδους παρέμβαση στο έργο της Υπηρεσίας από την τωρινή και τις μελλοντικές πολιτικές ηγεσίες.

5. Απαραίτητη προϋπόθεση για την εύρυθμη και δημοκρατική λειτουργία της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας είναι η επιλογή των προϋσταμένων, ύστερα από αξιοκρατική κρίση από τα αρμόδια υπηρεσιακά συμβούλια και η πλήρωση των σημαντικών κενών θέσεων ευθύνης που υφίστανται σήμερα, σύμφωνα με τη θεσμοθετημένη διαδικασία. Ο Σύλλογός μας είναι αντίθετος σε οποιαδήποτε ενδεχόμενη νέα «προσωρινή» τοποθέτηση προϋσταμένων οργανικών μονάδων με επιλογή από την πολιτική ηγεσία, τόσο για τις κενές όσο και για τις ήδη κατειλημμένες θέσεις. Μια τέτοια ενέργεια, έρχεται σε αντίθεση με θεμελιώδεις αρχές της χρηστής και δημοκρατικής διοίκησης και παρατείνει -ήδη για περισσότερο από δύο χρόνια- τη μη θεσμική κατάσταση που επιβλήθηκε στην Αρχαιολογική Υπηρεσία με την εφαρμογή του υφιστάμενου Οργανισμού.

Οι νέες κρίσεις διευθυντών και τμηματάρχων πρέπει να γίνουν άμεσα μετά την αναγνώριση των ειδικοτήτων και της προϋπηρεσίας του συνόλου του επιστημονικού προσωπικού του ΥΠΠΟΑ. Μάλιστα, οι προκηρύξεις για την πλήρωση των θέσεων ευθύνης θα πρέπει να γίνονται για κάθε θέση ξεχωριστά, έτσι ώστε οι υπάλληλοι να

επιλέγουν τις θέσεις ευθύνης για τις οποίες επιθυμούν να είναι υποψήφιοι και στη συνέχεια να εξετάζεται η καταλληλότητα των υποψηφίων για κάθε θέση, αποτρέποντας αυθαίρετες και δυσμενείς μετακινήσεις από την πολιτική ηγεσία.

Παρά τις θεμελιώδεις διαφωνίες μας επί του εν λόγω σχεδίου Οργανισμού, προκειμένου να αποφευχθεί περαιτέρω απορρύθμιση της Υπηρεσίας, το Διοικητικό Συμβούλιο του ΣΕΑ, αφού έλαβε υπόψη του τις απόψεις των Τοπικών Παραρτημάτων και τις απόψεις που υποβλήθηκαν από μέλη του Συλλόγου, τις οποίες και διαβιβάζει αυτούσιες στην πολιτική ηγεσία, προβαίνει στη διατύπωση των ακόλουθων παρατηρήσεων που αποτελούν κοινή παραδοχή:

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Παρατηρείται υπερσυγκέντρωση αρμοδιοτήτων στην Κεντρική Υπηρεσία ενώ στις Διευθύνσεις Αρχαιοτήτων υπάρχει αλληλοεπικάλυψη αρμοδιοτήτων, ένδειξη της προχειρότητας με την οποία έχει συνταχθεί το παρόν Σχέδιο Οργανισμού. Συγκεκριμένα δημιουργεί ανησυχία η κατάργηση των υφιστάμενων ΔΙΠΚΑ/ ΔΒΜΑ, ιδίως όταν προβλέπεται η διατήρηση των δύο αντίστοιχων Διευθύνσεων στη ΓΔΑΜΤΕ, με διακριτή αρμοδιότητα την αναστήλωση αρχαίων και βυζαντινών μνημείων. Πολλά ερωτηματικά επίσης προκαλεί και η δημιουργία δύο νέων Διευθύνσεων στη ΓΔΑΠΚ, συγκεκριμένα της Διεύθυνσης Αρχαιολογικών Χώρων και Μνημείων και της Διεύθυνσης Αρχαιολογικών Έργων, με επικαλύψεις στον τομέα αρμοδιοτήτων τους, αλλά και ποικίλες διακρίσεις που προκύπτουν από τον προβληματικό διαχωρισμό του τομέα της προστασίας από τον τομέα των εργασιών επί των μνημείων και της ανάδειξης της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Σημειώνεται αλληλοεπικάλυψη αρμοδιοτήτων ως προς την εκπόνηση, σύνταξη και επεξεργασία μουσειολογικών – μουσειογραφικών μελετών μεταξύ του Τμήματος Αρχαιολογικών Μουσείων και Συλλογών της Διεύθυνσης Αρχαιολογικών Μουσείων, Εκθέσεων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων από τη μία, και των Τμημάτων Αρχαιολογικών Χώρων, Μνημείων, Αρχαιογνωστικής Έρευνας και Μουσείων των Εφορειών, ή των Τμημάτων Εκθέσεων Επικοινωνίας και Εκπαίδευσης των Μουσείων.

ΕΦΟΡΕΙΕΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ

Είναι απαραίτητη η ενίσχυση του περιφερειακού ρόλου της Αρχαιολογικής

Υπηρεσίας και η ενδυνάμωση των Εφορειών Αρχαιοτήτων. Επομένως, δεν επιτρέπεται η συγχώνευση υφιστάμενων Εφορειών Αρχαιοτήτων, αντίθετα επιβάλλεται η δυνατότητα δημιουργίας νέων, με κριτήρια τη βέλτιστη προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς και την εξυπηρέτηση των πολιτών. Η συγχώνευση Εφορειών που προτείνεται στο σχέδιο, χωρίς κανένα αξιόπιστο κριτήριο, δεν συμβάλει στην αποτελεσματική άσκηση του έργου της Υπηρεσίας και δεν θεραπεύει προβλήματα που προκύπτουν από την υποστελέχωση ή/και άλλες λειτουργικές ελλείψεις των υπηρεσιακών μονάδων.

Η φύλαξη Μουσείων και Αρχαιολογικών Χώρων αποτελεί έναν σημαντικό τομέα της προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς. Ο ΣΕΑ πιστεύει πως ο τομέας αυτός πρέπει να ενισχυθεί με εξειδικευμένο φυλακτικό προσωπικό. Η σύσταση Γραφείων Φύλαξης σε 13 Εφορείες Αρχαιοτήτων, που αποτελούν δομές με αμφίβολη αποτελεσματικότητα, και μάλιστα χωρίς καμία απολύτως θεσμική πρόβλεψη για τον τρόπο επιλογής των υπαλλήλων που προΐστανται, δεν συμβάλει σε αυτόν τον στόχο. Η λειτουργία του τομέα φύλαξης είναι προτιμότερο να εντάσσεται στο Τμήμα Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης.

Προτείνεται η δημιουργία Τμήματος Μουσείων και Εκπαίδευσης στις Εφορείες Αρχαιοτήτων.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΜΟΥΣΕΙΑ - ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Προτείνεται να προστεθεί Τμήμα Εκθέσεων, Επικοινωνίας και Εκπαίδευσης στο Επιγραφικό, Νομισματικό και Μουσείο Ασιατικής Τέχνης

Ο σχεδιασμός και η οργάνωση εκθέσεων πρέπει να καταστεί σαφές ότι αποτελεί αρμοδιότητα τόσο του Τμήματος Εκθέσεων, Επικοινωνίας και Εκπαίδευσης, όσο και των Τμημάτων των Συλλογών των Μουσείων. Η εκπόνηση των μουσειολογικών και μουσειογραφικών μελετών απαιτεί τη συνεργασία στο επίπεδο του σχεδιασμού αλλά και της αρχαιολογικής τεκμηρίωσης και με τις αρμόδιες Εφορείες Αρχαιοτήτων.

Να συμπεριληφθεί στους επιχειρησιακούς στόχους και των Μουσείων η συμμετοχή σε διεθνή και ευρωπαϊκά προγράμματα, η διοργάνωση και η συμμετοχή σε ημερίδες, συνέδρια, σεμινάρια και εκπαιδευτικές δράσεις για θέματα που αφορούν στις αρμοδιότητές τους, καθώς και η παραγωγή συμβατικών και ψηφιακών

εκδόσεων και εκπαιδευτικού υλικού, που αποτελούν στόχους οι οποίοι τίθενται για άλλες υπηρεσιακές μονάδες.

Τα δημόσια μουσεία της χώρας αποτελούν ιστορικούς πολιτιστικούς φορείς, των οποίων ο πυρήνας είναι οι συλλογές τους. Στα Μουσεία προΐστανται υπάλληλοι του Κλάδου ΠΕ Αρχαιολόγων. Ο Οργανισμός θα πρέπει να επιδεικνύει την δέουσα προσοχή στα απαιτούμενα προσόντα ορισμού προϊσταμένων.

Το Μουσείο Ακρόπολης να αποτελέσει το 10ο Δημόσιο Μουσείο με αντίστοιχη οργάνωση των υπόλοιπων Δημόσιων Μουσείων.

Το Μουσείο Ελληνικού Λαϊκού Πολιτισμού να μετονομαστεί σε Μουσείο Νεώτερου Ελληνικού Πολιτισμού και το Μουσείο Ελληνικών Λαϊκών Μουσικών Οργάνων «Φοίβος Ανωγειανάκης» Κέντρο Εθνομουσικολογίας, να αποτελέσει τμήμα «Μουσικών Οργάνων - Συλλογή Φοίβου Ανωγειανάκη και Εθνομουσικολογίας» και όχι παράρτημα.

Στις Εφορείες Εναλίων Αρχαιοτήτων και Παλαιοανθρωπολογίας-Σπηλαιολογίας θεωρούμε κατ' αρχήν θετική την αποκέντρωση των Ειδικών Περιφερειακών Υπηρεσιών προκειμένου να μπορούν να επιτελούν αποτελεσματικότερα το έργο τους. Εξαιτίας της ευρύτερης χωρικής αρμοδιότητας των Ειδικών Περιφερειακών Υπηρεσιών, μπορεί να προβλεφθεί επιπλέον η διατήρηση και ίδρυση μη αυτοτελών γραφείων σε επιμέρους γεωγραφικές ενότητες (υπό τις προϋποθέσεις των σχετικών διατάξεων περί συγκρότησης καταδυτικών κλιμακίων για τη νόμιμη και ασφαλή διεκπεραίωση των υποβρυχίων αυτοψιών και ερευνών).

Ειδικότερα θέματα όπως η χορήγηση αδειών ελεύθερας εισόδου να αποτελεί σε όλα τα μουσεία αντικείμενο του τμήματος διοικητικής και οικονομικής υποστήριξης και όχι του τμήματος Εκθέσεων, Επικοινωνίας και Εκπαίδευσης, ή στο Τμήμα / γραφείο ασφάλειας, φύλαξης και να συμπεριληφθεί και η καθαριότητα σε όλα τα Μουσεία. κ.α περιγράφονται στα συνημμένα αρχεία, όπως και αναλυτικές προτάσεις για την εσωτερική διάρθρωση των Ειδικών Περιφερειακών Υπηρεσιών.

ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ-ΘΕΣΕΙΣ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΜΗΜΑΤΩΝ

Επαναλαμβάνουμε την άποψή μας για επανασύσταση των κενών οργανικών θέσεων που υπήρχαν πριν τον υφιστάμενο οργανισμό και για πρόβλεψη νέων οργανικών θέσεων ανάλογα με τις σύγχρονες ανάγκες σε προσωπικό και ειδικότητες.

Στο σχέδιο δεν υπάρχει η κατανομή σε ειδικότητες των εργαζομένων ΙΔΑΧ, ενώ οι ειδικότητες αυτές έχουν ήδη αποδοθεί.

Αβλεψίες που παρατηρούνται στο σχέδιο του νέου Οργανισμού, όπως η πρόβλεψη για τοποθέτηση ΠΕ Αρχαιολόγου με ειδ. Προϊστορικών-Κλασικών σε Τμήμα του Βυζαντινού-Χριστιανικού Μουσείου, ή η υπαγωγή της αρμοδιότητας χορήγησης άδειας μελέτης και δημοσίευσης ιστάμενων αρχαίων και βυζαντινών μνημείων στις αρμοδιότητες των ΥΝΕΜΤΕ (βλ. άρθρο 43.4.β.δδ) κ. ά., θα πρέπει να διορθωθούν.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο του ΣΕΑ

Η Πρόεδρος
Όλγα Σακαλή

Ο Γενικός Γραμματέας
Φώτης Γεωργιάδης

Συνημμένα: 26 αρχεία με απόψεις μελών του ΣΕΑ